

Αξιολόγηση και περιγραφή ποικιλιών κερασιάς

3. Οι 6 ποικιλίες που δεν δικαίωσαν τις προσδοκίες

Στο άρθρο αυτό, το τρίτο της σειράς των άρθρων για την περιγραφή και αξιολόγηση των ποικιλιών κερασιάς, παρουσιάζονται 6 ποικιλίες που απογοήτευσαν, ή τουλάχιστον δεν δικαίωσαν τις προσδοκίες, στις εργασίες αξιολόγησης (2007-2018) και για το λόγο αυτό δεν προτείνεται η διάδοσή τους. Πρόκειται για τις ποικιλίες *Blaze Star*, *Canadian Red*, *Early Star*, *Lala Star*, *Satin* και *Tieton*. Στο άρθρο γίνεται και μια σύντομη αναφορά στις 10 ποικιλίες που διακρίθηκαν και είναι προτεινόμενες (λεπτομερής περιγραφή τους έγινε στα δύο προηγούμενα άρθρα).

Εισαγωγή

Κατά την περίοδο 2007-2018, διεξήχθησαν οι εργασίες αξιολόγησης 16 ποικιλιών κερασιάς στις συλλογές αξιολόγησης του Τμήματος Φυλλοβόλων Οπωροφόρων Δένδρων Νάουσας (Τ.Φ.Ο.Δ.Ν.) του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων. Οι αξιολογότερες από αυτές έχουν ήδη περιγραφεί σε δύο προηγούμενα άρθρα σ' αυτό το περιοδικό και είναι αυτές που διαδίδονται στη χώρα μας συμπληρώνοντας τον κορμό σύνθεσης των ποικιλιών κερασιάς που συνιστώνται για καλλιέργεια σε εμπορική κλίμακα ή συμπεριλαμβάνονται στα προγράμματα αναδιάρθρωσης ποικιλιών κερασιάς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στο άρθρο αυτό, το τελευταίο της σειράς, γίνεται η περιγραφή 6 ποικιλιών εκ των 16, οι οποίες είτε δεν απέδωσαν στη χώρα μας όσα αναμενόταν με βάση τη συμπεριφορά τους σε άλλες χώρες είτε έδειξαν κάποιες σημαντικές αδυναμίες έναντι άλλων με τον ίδιο χρόνο ωρίμασης, και συνεπώς δεν προτείνεται η διάδοσή τους. Στο τέλος του άρθρου γίνεται και μια σύντομη υπενθύμιση των 10 ποικιλιών που διακρίθηκαν στην αξιολόγηση, για όσους δεν διάβασαν τα προηγούμενα άρθρα.

Οι περιγραφόμενες ποικιλίες εγκαταστάθηκαν στις πειραματικές συλλογές αξιολόγησης ποικιλιών στο Κεντρικό Αγρόκτημα Ναούσης το 2007 και το 2008. Οι ποικιλίες κερασιάς ήταν εμβολιασμένες σε διάφορης ζωνρότητας υποκείμενα και φυτεύθηκαν σε δύο επαναλήψεις, από δύο δένδρα στην κάθε επανάληψη. Λόγω της χρησιμοποίησης διάφορων υποκειμένων, οι αποδόσεις των δένδρων υπολογίστηκαν με την επικρατούσα διεθνώς μέθοδο, της αναγωγής της παραγωγής των δένδρων στο εμβαδόν της επιφάνειας της τομής του κορμού, διαιρώντας την παραγωγή με το εμβαδόν (kg/cm²). Οι αποστάσεις φύτευσης των δένδρων ήταν 6,5 x 6,5 m και η διαμόρφωση της κόμης αυτών, σε ανοικτό κύπελλο.

Λεπτομέρειες για τα εδαφοκλιματικά στοιχεία του Κεντρικού Αγροκτήματος Ναούσης, καθώς και πρόσθετα στοιχεία σχετικά με τις 16 ποικιλίες που αξιολογήθηκαν, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν σε συμπληρωματικό παράρτημα του άρθρου που είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση [bibliography](#).

Κωνσταντίνος Καζαντζής

ΕΛ.Γ.Ο. "ΔΗΜΗΤΡΑ", Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης & Φυτογενετικών Πόρων, Τμήμα Φυλλοβόλων Οπωροφόρων Δένδρων Νάουσας

agrotipos.gr, επιλέγοντας έτος 2019 και τεύχος 01.

Μία γραφική απεικόνιση της περιόδου ωρίμασης και των 16 ποικιλιών που αξιολογήθηκαν, σε σχέση με την ποικιλία *B. Burlat*, δίνεται στο Διάγραμμα 1.

Περιγραφή και αξιολόγηση των 6 ποικιλιών που δεν προτείνονται

Ποικιλία *Blaze Star*

Γενικά: Κόκκινη, αυτογόνιμη, ημιτραγανή ποικιλία, μέσης εποχής ωρίμανσης, με μεγάλο μέγεθος καρπού.

Καταγωγή και εξάπλωση: Δημιουργήθηκε από τους S. Lugli και S. Sansavini στο Bologna University, Department of Agricultural Sciences της Ιταλίας και κατοχυρώθηκε το 1997 με δικαιοπάροχο το CRPV. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών *Lapins* x *Durone*. Το Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. την εγκατέστησε στις συλλο-

	30/4	1/5	2/5	3/5	4/5	5/5	6/5	7/5	8/5	9/5	10/5	11/5	12/5	13/5	14/5	15/5	16/5	17/5	18/5	19/5	20/5	21/5	22/5	23/5	24/5	25/5	26/5	27/5	28/5	29/5	30/5	31/5	1/6	2/6	3/6	4/6	5/6		
Early Bigi																																							
Early Lory																																							
B. Burlat																																							
Tieton																																							
Early Star																																							
Samba																																							
Grace Star																																							
Satin																																							
Sabrina																																							
Black Star																																							
Big Star																																							
Blaze Star																																							
Canadian Red																																							
Lara Star																																							
Lory Bloom																																							
Skeena																																							
Sweetheart																																							

Διάγραμμα 1. Περίοδος ωρίμασης των 16 ποικιλιών που αξιολογήθηκαν (Μέσοι Όροι παραγωγικής πενταετίας).

γές του αξιολόγησης το 2007, εμβολιασμένη σε υποκείμενο Μαχμα 14. Δεν είναι αρκετά διαδεδομένη ποικιλία στη χώρα μας.

Δένδρο: Μεγάλου μεγέθους, πλαγιόκλαδο. Οι αποδόσεις του είναι πολύ μεγάλες (0,16 kg/cm² τομής κορμού) και σταθερές. Φαίνεται να του δείχνει μια ιδιαίτερη προτίμηση, όσον αφορά τις αρχικές προσβολές, η μαύρη ψείρα της κερασιάς (*Myzus cerasi*).

Φύλλο: Σχήματος ωσειδούς, μεγάλου μεγέθους. Η φυλλόπτωση το Φθινόπωρο επέρχεται στα μέσα της περιόδου, κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου.

Καρποφόρα όργανα: Καρποφορεί σε μπουκέτα του Μαΐου (σπερ).

Άνθος: Τα άνθη φέρουν πέταλλα πεπλατυσμένα καρδίοσχημα, μεγάλου μεγέθους. Η άνθηση είναι μέσης εποχής, ανθίζει 6 ημέρες αργότερα από την B. Burlat.

Η ποικιλία είναι **αυτογόνιμη**. Η διεθνής βιβλιογραφία την κατατάσσει στο αυτογόνιμο γκρουπ επικονίασης SC, με S4'S6 ομάδα αλληλόμορφων γονιδίων. Τα ποσοστά καρπόδεσης, από σχετικά πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν., είναι κανονικά και ανέρχονται στο 31,9% των ανθέων κατά μέσο όρο, στη συλλογή αξιολόγησης που εγκαταστάθηκε.

Καρπός: Νεφροειδής, χρώματος επιδερμίδας μαονιού, πολύ μεγάλου μεγέθους (8,25 g). Η σάρκα του είναι ημιτραγανή έως τραγανή, κόκκινου/ροζ χρώματος, με γλυκόξινη γεύση (ανεβασμένα οξέα) και πολύ καλή γευστικότητα. Η περιεκτικότητα σε χυμό είναι υψηλή και το χρώμα αυτού πορφυρό. Ο ποδίσκος του καρπού είναι βραχύς (3,9 cm) και δεν παρουσιάζει βράκτια φύλλα. Ωριμάζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου, 12 ημέρες μετά από την B. Burlat.

Παρουσιάζει σχετική ανθεκτικότητα στο σχίσμο από πα-

ρατηρήσεις αγρού, αν και στα τεστ Christensen που υποβλήθηκε επί του εργαστηρίου εμφάνισε μέτρια ευαισθησία (δείκτης Christensen: 22,4). Τα ιταλικά στοιχεία την κατατάσσουν στις ανθεκτικές στο σχίσμο ποικιλίες. Δεν παρουσιάζει δίδυμους καρπούς ή εμφανίζει πολύ λίγους.

Πυρήνας: Σχήματος ωσειδούς, μικρού μεγέθους (0,34 g).

Συμπεράσματα: Η ποικιλία είναι πολύ παραγωγική και διαθέτει πολύ καλά γευστικά χαρακτηριστικά καρπού αλλά υστερεί σε τραγανότητα και άλλα καλλιεργητικά στοιχεία. Επίσης ωριμάζει σε μία περίοδο που συγκομίζονται και πολλές άλλες εμπορικότερες ποικιλίες κερασιάς.

Ποικιλία Canadian Red

Γενικά: Κόκκινη, τραγανή ποικιλία, μεσοόψιμης εποχής ωρίμανσης, με μέτριο μέγεθος καρπού.

Οι 10 ενδιαφέρουσες ποικιλίες που διακρίθηκαν στην αξιολόγηση

Από τις 16 ποικιλίες που αξιολογήθηκαν στο Τ.Φ.Ο.Δ.Ν., πέντε χαρακτηρίστηκαν ως «σταθερές αξίες» και είναι αυτές που φυτεύονται περισσότερο στη χώρα μας. Αναλυτική περιγραφή αυτών των ποικιλιών οι ενδιαφερόμενοι θα βρουν στο τεύχος 1/2019 του περιοδικού Γ-Κ, σελ. 40-48.

Πέντε άλλες ποικιλίες χαρακτηρίστηκαν ως «αξιόλογες (ή απαραίτητες) αλλά με κάποιες αδυναμίες». Αυτές οι ποικιλίες έχουν αναλυτικά περιγραφεί στο τεύχος 2/2019, σελ. 48-54, για όσους θέλουν όλες τις λεπτομέρειες.

Στον Πίνακα 1 δίνονται συνοπτικά ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά των 10 παραπάνω ποικιλιών και στο κείμενο στη συνέχεια αναφέρονται τα συμπεράσματα της αξιολόγησης για καθεμιά ποικιλία.

Ποικιλίες «σταθερές αξίες»

Η **Early Bigi** είναι μια εμπορικότετη υπερπρώιμη ποικιλία, με ισχυρή δυναμική φυτεύσεων στη χώρα μας. Ωριμάζει στη συνήθη περίοδο βροχών στην Ελλάδα, γεγονός που την καθιστά ευάλωτη στην απώλεια παραγωγής από σχίσσιμο αλλά από την άλλη αφήνει καλές απολαβές στους καλλιεργητές. Ίσως θα πρέπει να εξετάζεται και το ενδεχόμενο καλλιέργειάς της υπό αντιβρόχινη κάλυψη. Υπερτερεί από το αντίπαλο δέος της, την άλλη υπερπρώιμη εμπορική ποικιλία Early Lory, στο ότι παρουσιάζει πιο συγκεντρωμένη ωρίμανση και δεν χρειάζεται πολλά χέρια συγκομιδής, καθώς και στο ότι κατά χρονιές ωριμάζει μία με δύο ημέρες νωρίτερα. Ενδείκνυται η διάδοση και καλλιέργειά της στις πρώιμες περιοχές της χώρας μας.

ρας μας. Αυτοασυμβίβαστη, χρειάζεται σταυροεπικονίαση. Από παρατηρήσεις φαίνεται να επικονιάζεται από την *Larins* και τις περισσότερες ποικιλίες της σειράς Star.

Η **Early Lory** είναι μια εμπορικότετη υπερπρώιμη ποικιλία, με ισχυρή δυναμική φυτεύσεων στη χώρα μας και αποτελεί τη ναυαρχίδα της υπερπρώιμης παραγωγής κερασιών της Ελλάδας. Ωριμάζει και αυτή στη συνήθη περίοδο βροχών στην Ελλάδα, γεγονός που την καθιστά ευάλωτη στην απώλεια παραγωγής από σχίσσιμο και ίσως θα πρέπει να εξετάζεται και το ενδεχόμενο καλλιέργειάς της υπό αντιβρόχινη κάλυψη. Ο καρπός της, όπως και της προηγούμενης είναι μετρίου μεγέθους αλλά και οι δύο ωριμάζουν σε μια εποχή που δεν παίζει ιδιαίτερο εμπορικό ρόλο το μέγεθος καρπού λόγω του ότι είναι το πρώτο νωπό φρούτο της χρονιάς. Κάποιες χρονιές παρουσιάζει παρατεταμένη (ανομοιόμορφη) χρονική διάρκεια ωρίμανσης.

Η **Grace Star** είναι μια αυτογόνιμη ποικιλία, εμπορικότετη, πολύ παραγωγική, με καλά ποιοτικά στοιχεία καρπού, γι' αυτό και την έχουν εμπιστευτεί πολλοί παραγωγοί και έχει ισχυρή

δυναμική φυτεύσεων στην Ελλάδα. Κάνει φανταστικό δίδυμο διαδοχικής ωρίμανσης με την ποικιλία Black Star την οποία υποστηρίζει και από πλευράς επικονίασης. Πρέπει να προσεχθεί μόνο η έφεση που έχει στην παραγωγή δίδυμων καρπών, ειδικά σε συνθήκες υδατικών και θερμικών στρες. Επίσης θα πρέπει να προσεχθεί η λίπανση των παραγωγικών δένδρων πάνω σε υποκείμενο Maxma 14, που θα πρέπει να είναι λελογισμένη, για αποφυγή φαινομένων μειωμένης παραγωγικότητας από παράταση της περιόδου νεανικότητας των δένδρων. Ενδείκνυται για καλλιέργεια και διάδοση στη χώρα μας, εκτός από τις πολύ θερμές περιοχές.

Η **Skeena** είναι μια αυτογόνιμη ποικιλία, παραγωγικότετη, πολύ εμπορική, με καλά ποιοτικά στοιχεία καρπού, γι' αυτό και την έχουν εμπιστευτεί πολλοί παραγωγοί και έχει ισχυρή δυναμική φυτεύσεων στην Ελλάδα. Ωριμάζει όψιμα, γεγονός που την καθιστά πολύ ελκυστική για καλλιέργεια στις ορεινές, όψιμες περιοχές της χώρας μας, στις οποίες ενδείκνυται για καλλιέργεια και διάδοση.

Η **Sweetheart** είναι μια αυτογόνιμη ποικιλία, παραγωγική, με καλά ποιοτικά στοιχεία καρπού και θεωρείται η τελευταία εμπορική ποικιλία από πλευράς εποχής ωρίμανσης του καρπού. Ωριμάζει πολύ όψιμα, γεγονός που την καθιστά πολύ ελκυστική για καλλιέργεια στις ορεινές, όψιμες περιοχές της χώρας μας, για λόγους διεύρυνσης του χρόνου εμπορικής διάθεσης κερασιών, στις οποίες ενδείκνυται για καλλιέργεια και διάδοση.

Καταγωγή και εξάπλωση: Η καταγωγή της συγκεκριμένης ποικιλίας είναι γρίφος. Δεν αναφέρεται στη διεθνή βιβλιογραφία. Πιθανολογούμε, λόγω ονομασίας, ότι πρόκειται για δημιουργία του Agricultural Research Station του Summerland του Καναδά. Μπορεί να είναι η ονομασία κάποιου υβριδίου της σειράς 13 ή της σειράς SPC, μπορεί να είναι όμως και κάποια άλλη καναδέζικη ποικιλία μετονομασμένη, για ευνόητους εμπορικούς λόγους, όπως π.χ. η *Sonnet*, με την οποία ομοιάζει σε κάποια χαρακτηριστικά. Δεν είναι παραφθορά της γνωστής *Canada Giant*. Το Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. την εγκατέστησε στις συλλογές του αξιολόγησης το 2007, εμβολιασμένη σε υποκείμενο *Gisela 6*. Στη χώρα μας έχει εγκατασταθεί σε πολύ

περιορισμένο αριθμό εκμεταλλεύσεων.

Δένδρο: Μετρίου μεγέθους, πλαγιόκλαδο. Οι αποδόσεις του είναι μέτριες (0,10 kg/cm² τομής κορμού).

Φύλλο: Ελλειπτικού σχήματος, μέσου προς μικρού μεγέθους. Η φυλλόπτωση το Φθινόπωρο είναι πρώιμη, επέρχεται στο δεύτερο δεκαήμερο του Νοεμβρίου.

Καρποφόρα όργανα: Καρποφορεί σε μπουκέτα του Μαΐου (σπερ).

Άνθος: Τα άνθη φέρουν πέταλλα καρδιάσχημα, μεγάλου μεγέθους. Η άνθηση είναι μέσης εποχής, ανθίζει μία εβδομάδα αργότερα από την *B. Burlat*.

Η ποικιλία είναι **αυτοασυμβίβαστη** και χρειάζεται σταυ-

Πίνακας 1. Οι 10 ενδιαφέρουσες ποικιλίες, με σειρά πρωιμότητας - οψιμότητας, και ορισμένα χαρακτηριστικά τους.

Ποικιλία	Αυτογονιμότητα	Επικονιαστές που προτείνονται	Μέγεθος καρπού (γρ)	Χρόνος ωρίμασης Ημέρες πριν (-) ή μετά (+) Burlat
Early Bigi		Lapins, σειρά Star	6,8	-3
Early Lory		Lory Bloom, Samba, Lapins	7,1	-2
Grace Star	+		8,3	+10
Samba		Grace Star, Sabrina, Burlat, Tieton, Early Star, Big Star	8,2	+10
Big Star	+		7,8	+12
Black Star		Grace Star	8,05	+12
Sabrina	+		8,0	+12
Lory Bloom		Early Lory, Grace Star, Sabrina, Sweetheart κ.ά.	6,0	+14
Skeena	+		7,0	+18
Sweetheart	+		7,5	+20

Ποικιλίες «αξιόλογες (ή απαραίτητες)»

Η **Big Star** είναι μια αξιόλογη ποικιλία όσον αφορά την παραγωγικότητά της, το μέγεθος και την ποιότητα καρπού, καθώς φυσικά και την αυτογόνιμη ιδιότητά της. Ωριμάζει όμως σε μια περίοδο που ωριμάζουν πολλές άλλες αξιόλογες ποικιλίες και ο ανταγωνισμός είναι σκληρός. Προτείνεται για καλλιέργεια, όσον αφορά το σκεπτικό της κλιμάκωσης της παραγωγής μιας εκμετάλλευσης σε μεγαλύτερο χρονικό εύρος.

Η **Black Star** είναι ποικιλία με μεγάλη εμπορική αξία, που παρουσιάζει μεγάλη δυναμική φυτεύσεων και στη χώρα μας, συνήθως σε συγκαλλιέργεια με την Grace Star. Ο καρπός της έχει πολύ καλά χαρακτηριστικά. Προτείνεται για καλλιέργεια, αρκεί να προσεχτεί ο τρόπος επικονιάσής της. Πιθανή εγκατάσταση μόνη της, χωρίς επικονιαστές, ιδιαίτερα σε περιοχές χωρίς την έντονη παρουσία κερασοκαλλιέργειας, θα δημιουργήσει προβλήματα καρπόδεσης. Δεν είναι αυτογόνιμη ποικιλία, όπως πιστευόταν, αλλά πρόκειται περί αυτοασυμβίβαστης ποικιλίας και χρει-

άζεται σταυροεπικονίαση. Στην Ελλάδα έχει εγκατασταθεί κατά κόρον σε συγκαλλιέργεια με την ποικιλία Grace Star, που μάλλον τη βοηθάει στην επικονιάσή της, γι' αυτό και δεν έχουν παρουσιαστεί προβλήματα επικονιάσεως.

Η **Lory Bloom** είναι μια μετρίων χαρακτηριστικών ποικιλία χωρίς ιδιαίτερη εμπορική αξία, αλλά έχει βρει τη θέση της στην ελληνική κερασοκαλλιέργεια, ως ο πιο αξιόπιστος, απαραίτητος και κύριος επικονιαστής της ευρέως καλλιεργούμενης, εμπορικότητας, υπερπρωίμης ποικιλίας Early Lory. Η άνθιση είναι μεσοόψιμης εποχής, ανθίζει οχτώ ημέρες αργότερα από την B. Burlat και συμπίπτει με την άνθιση της Early Lory κατά τρεις με τέσσερις ημέρες.

Η ποικιλία **Sabrina** είναι μια αυτογόνιμη, εμπορική, παραγωγική, με καλά ποιοτικά στοιχεία καρπού, γι' αυτό και έχει εγκατασταθεί σε πολλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις στην Ελλάδα. Το μόνο θέμα που προβληματίζει είναι η ανεξήγητη πτώση της παραγωγικότητάς της κάποιες χρονιές, παρόλο που είναι αυτογόνιμη. Μια πιθανή αιτία είναι ίσως οι υψηλές απαιτήσεις της σε ώρες ψύχους, για να διασπαστεί ο λήθαργος.

Η **Samba** είναι ποικιλία με εμπορική αξία, παραγωγική, πολύ καλή συμπεριφορά στο σχίσσιμο και καλά ποιοτικά χαρακτηριστικά καρπού. Προτείνεται για καλλιέργεια, όσον αφορά το σκεπτικό της κλιμάκωσης της παραγωγής μιας εκμετάλλευσης σε μεγαλύτερο χρονικό εύρος, αρκεί να προσεχτεί ο τρόπος επικονιάσής της. Πιθανή εγκατάσταση μόνη της, χωρίς επικονιαστές, ιδιαίτερα σε περιοχές χωρίς την έντονη παρουσία κερασοκαλλιέργειας, θα δημιουργήσει προβλήματα καρπόδεσης. Η ποικιλία αρχικά θεωρήθηκε ως αυτογόνιμη αλλά με πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. αποδείχθηκε ότι είναι αυτοασυμβίβαστη.

ροεπικονίαση. Τα ποσοστά καρπόδεσης, από σχετικά πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν., είναι μέτρια και ανέρχονται στο 22,5% των ανθέων κατά μέσο όρο, στη συλλογή αξιολόγησης που εγκαταστάθηκε.

Καρπός: Μηλοειδής έως καρδιόσχημος με πεπλατυσμένη βάση, χρώματος επιδερμίδας μαονιού, μετρίου μεγέθους (6,8 g). Η σάρκα του είναι τραγανή, ροζ χρώματος, με γλυκόξινη γεύση (ανεβασμένα οξέα) και πολύ καλή γευστικότητα. Η περιεκτικότητα σε χυμό είναι ενδιάμεση και το χρώμα αυτού πορφυρό. Ο ποδίσκος του καρπού είναι μέσου μήκους (4,2 cm), χαρακτηριστικά παχύς και δεν παρουσιάζει βράκτια φύλλα. Ωριμάζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου, 13

ημέρες μετά από την B. Burlat.

Παρουσιάζει ευαισθησία στο σχίσσιμο από παρατηρήσεις αγρού (σχιζει στην κοιλότητα του ποδίσκου και στα μάγουλα), αν και στα τεστ Christensen που υποβλήθηκε επί του εργαστηρίου εμφάνισε μέτρια ευαισθησία (δείκτης Christensen: 36,8). Δεν παρουσιάζει ή εμφανίζει πολύ λίγους δίδυμους καρπούς. Αντέχει στις μεταφορές.

Πυρήνας: Σχήματος ωοειδούς, μικρού μεγέθους (0,35 g).

Επικονιαστές: Δεν έχουν γίνει σχετικά πειράματα στο Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. Από παρατηρήσεις όμως, φαίνεται να επικονιάζεται από την Grace Star, την Satin, την Early Star, την Blaze Star και την Tieton.

Συμπεράσματα: Η Canadian Red υστερεί σε μέγεθος καρπού και στις αντοχές της στο σχίσσιμο και ωριμάζει σε μία περίοδο που ωριμάζουν άλλες καλύτερες ποικιλίες κερασιάς. Παρουσιάζει γενετικό ενδιαφέρον λόγω του χαρακτηριστικά χοντρού ποδίσκου που σχηματίζει και την καθιστά ανθεκτική στις μεταφορές.

Δεν προτείνεται η διάδοσή της.

Ποικιλία Early Star

Συνώνυμα: Panaro 2.

Γενικά: Κόκκινη, αυτογόνιμη, τραγανή ποικιλία, μεσοπρώιμης εποχής ωρίμανσης, με μεγάλο μέγεθος καρπού.

Καταγωγή και εξάπλωση: Δημιουργήθηκε από τους S. Lugli και S. Sansavini στο Bologna University, Department of Agricultural Sciences της Ιταλίας και κατοχυρώθηκε το 1997 με δικαιοπάροχο το CRPV. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών B. Burlat x Stella. Το Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. την εγκατέστησε στις συλλογές του αξιολόγησης το 2007, εμβολιασμένη σε υποκείμενο Piku 1. Ενώ ξεκίνησε με ισχυρή δυναμική φυτεύσεων όταν πρωτοεισήχθη στη χώρα μας, λόγω προβλημάτων που παρατηρήθηκαν στην πράξη, υποχώρησε η διάδοσή της.

Δένδρο: Μεγάλου μεγέθους, ορθόκλαδο. Οι αποδόσεις του είναι κατά μέσο όρο μέτριες (0,10 kg/cm² τομής κορμού) και ασταθείς κατ' έτος από πολύ κακές (2015 και 2016) έως καλές (2017).

Φύλλο: Λογχοειδές, μέσου μεγέθους. Η φυλλόπτωση στο Φθινόπωρο είναι πρώιμη, επέρχεται στο δεύτερο δεκαήμερο του Νοεμβρίου.

Καρποφόρα όργανα: Καρποφορεί σε μπουκέτα του Μαΐου (σπερ).

Άνθος: Τα άνθη φέρουν πέταλλα πεπλατυσμένα καρδιάσχημα, μεγάλου μεγέθους. Η άνθηση είναι μέσης εποχής, ανθίζει 6 ημέρες αργότερα από την B. Burlat.

Η ποικιλία είναι **αυτογόνιμη**. Η διεθνής βιβλιογραφία την κατατάσσει στο αυτογόνιμο γκρουπ επικονίασης SC, με S4'S9 ομάδα αλληλόμορφων γονιδίων. Τα ποσοστά καρπόδεσης, από σχετικά πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν., είναι χαμηλά και ανέρχονται στο 22,3% των ανθέων κατά μέσο όρο (αδικαιολόγητα χαμηλά για αυτογόνιμη ποικιλία), στη συλλογή αξιολόγησης που εγκαταστάθηκε.

Καρπός: Νεφροειδής, χρώματος επιδερμίδας μαονιού, μεγάλου μεγέθους (7,4 g). Η σάρκα του είναι τραγανή, κόκκινου χρώματος, με γλυκιά γεύση και καλή γευστικότητα. Η περιεκτικότητα σε χυμό είναι ενδιάμεση προς υψηλή και το χρώμα αυτού πορφυρό. Ο ποδίσκος του καρπού είναι βραχύς (3,0 cm) και δεν παρουσιάζει βράκτια φύλλα. Ωριμάζει το δεύτερο δεκαήμερο Μαΐου, επτά ημέρες μετά από την B. Burlat.

Παρουσιάζει ευαισθησία στο σχίσσιμο από παρατηρήσεις αγρού και σχίζει συνήθως στη βάση του καρπού. Στα τεστ Christensen που υποβλήθηκε επί του εργαστηρίου εμφάνισε εξαιρετική ευαισθησία (δείκτης Christensen: 97,2). Τα ιταλικά στοιχεία την κατατάσσουν στις μέτρια ανθεκτικές στο σχίσσιμο ποικιλίες. Εμφανίζει λίγους δίδυμους καρπούς, τις χρονιές που η παραγωγικότητα είναι ικανοποιητική.

Πυρήνας: Σχήματος ωοειδούς, μεγάλου μεγέθους (0,54 g).

Συμπεράσματα: Η Early Star ενώ εισήχθη με πολύ καλές περγαμνές (αυτογόνιμη, με καλής ποιότητας καρπό που φαίνεται να έχει και αντοχές στη συντήρηση, σε μια πολύ ενδιαφέρουσα περίοδο ωρίμανσης), απογοήτευσε όσον αφορά την παραγωγικότητά της και τη σταθερότητα απόδοσης, γεγονός που διέκοψε την καλή αρχική δυναμική φυτεύσεων της στη χώρα μας. Θα πρέπει να μελετηθούν και να εξευρεθούν τα αίτια της χαμηλής παραγωγικής της τάσης για να αντιμετωπιστούν κατάλληλα, αν είναι καλλιερπητικές και όχι γενετικής φύσεως.

Ποικιλία Lala Star

Γενικά: Κόκκινη, τραγανή ποικιλία, μεσοψύιμης εποχής ωρίμανσης, με μεγάλο προς μέτριο μέγεθος καρπού.

Καταγωγή και εξάπλωση: Δημιουργήθηκε από τους S. Lugli και S. Sansavini στο Bologna University, Department of Agricultural Sciences της Ιταλίας και κατοχυρώθηκε το 1997 με δικαιοπάροχο το CRPV. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών Compact Lambert x Lapins. Το Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. την εγκατέστησε στις συλλογές του αξιολόγησης το 2007, εμβολιασμένη σε υποκείμενο Maxma 14. Δεν είναι αρκετά διαδεδομένη ποικιλία στη χώρα μας.

Δένδρο: Μεγάλου μεγέθους, ορθόκλαδο. Οι αποδόσεις του είναι πολύ μεγάλες (0,14 kg/cm² τομής κορμού).

Φύλλο: Ελλειπτικού σχήματος, μεγάλου μεγέθους. Η φυλλόπτωση το Φθινόπωρο είναι μέσης περιόδου, επέρχεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου έως τις αρχές Δεκεμβρίου.

Καρποφόρα όργανα: Καρποφορεί σε μπουκέτα του Μαΐου (σπερ).

Άνθος: Τα άνθη φέρουν πέταλλα πεπλατυσμένα καρδιόσχημα, μεγάλου μεγέθους. Η άνθιση είναι μεσοόψιμη, ανθίζει εννέα ημέρες αργότερα από την B. Burlat.

Η ποικιλία διατίθεται ως αυτογόνιμη, σε αντίθεση με τα δεδομένα της διεθνούς βιβλιογραφίας που την κατατάσσει στο γκρουπ επικονίασης II, με S1S3 ομάδα αλληλόμορφων γονιδίων. Από πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. με εγκλωβισμούς κλάδων επί τριετίας (2016-2018), εξάγονται διαφορούμενα αποτελέσματα. Πιθανώς να είναι **μερικώς αυτογόνιμη** επειδή εμφανίζει ισχνά ποσοστά καρπόδεσης εντός των κλωβών. Είναι ένα θέμα που χρειάζεται περαιτέρω μοριακή διερεύνηση. Τα ποσοστά καρπόδεσης, από σχετικά πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν., είναι κανονικά και ανέρχονται στο 38,2% των ανθέων κατά μέσο όρο, στη συλλογή αξιολόγησης που εγκαταστάθηκε.

Καρπός: Νεφροειδής, χρώματος επιδερμίδας μαονιού, μεγάλου προς μέτριου μεγέθους (7,1 g). Η σάρκα του είναι τραγανή, ροζ χρώματος, με γλυκώξινη γεύση (υψηλά σάκχαρα και υψηλή περιεκτικότητα οξέων) και καλή γευστικότητα. Η περιεκτικότητα σε χυμό είναι μέτρια και το χρώμα αυτού πορφυρό. Ο ποδίσκος του καρπού είναι πολύ βραχύς (3,05 cm) και δεν παρουσιάζει βράκτια φύλλα. Ωριμάζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου, 13 ημέρες μετά από την B. Burlat. Διάφορες ιταλικές πηγές μας προσδιορίζουν την ωρίμανση από 16 έως 24 ημέρες αργότερα από την B. Burlat.

Παρουσιάζει ευαισθησία στο σχίσσιμο από παρατηρήσεις αγρού και σχίζει συνήθως στο ακροκάρπιο. Στα τεστ Christensen που υποβλήθηκε επί του εργαστηρίου εμφάνισε εξαιρετική ευαισθησία (δείκτης Christensen: 99,2). Τα ιταλικά στοιχεία την κατατάσσουν στις ελαφρώς ευαίσθητες στο σχίσσιμο ποικιλίες. Δεν παρουσιάζει ή εμφανίζει λίγους δίδυμους καρπούς, κατά χρονιές.

Πυρήνας: Σχήματος ωοειδούς, μικρού μεγέθους (0,34 g).

Επικονιαστές: Σύμφωνα με πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. με εγκλωβισμούς κλάδων επί τριετίας (2016-2018), φαίνεται να είναι μερικώς αυτογόνιμη ποικιλία, επειδή εμφανίζει ισχνά ποσοστά καρπόδεσης εντός των κλωβών αλλά χρειάζεται και σταυροεπικονίαση, για φυσιολογικά ποσοστά καρπόδεσης. Η διεθνής βιβλιογραφία την κατατάσσει στο γκρουπ επικονίασης II, με S1S3 ομάδα αλληλόμορφων γονιδίων, οπότε τίθεται θέμα ασυμβατότητας της ποικιλίας με τις Satin, Samba, Black Star και Octavia, με τις οποίες συνέπιπτε η άνθισή της για κάποιες μέρες, στη συλλογή που εγκαταστάθηκε. Αντιθέτως, φαίνεται να επικονιάζεται πολύ καλά από τη Sweetheart με την οποία συνανθίζει.

Συμπεράσματα: Παραγωγική ποικιλία με καλά ποιοτικά χαρακτηριστικά καρπού, που ωριμάζει όμως σε μια περίοδο που συγκομίζονται πολλές άλλες αξιόλογες εμπορικές ποικιλίες κερασιάς, οπότε αντιμετωπίζει ισχυρό ανταγωνισμό. Ένα όπλο της που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί, είναι η γεύση του καρπού με υψηλά σάκχαρα και υψηλά οξέα επίσης, που την κατατάσσει αυτόματα στις ποικιλίες με εξαγωγικό προσα-

νατολισμό, μιας και διαθέτει τα χαρακτηριστικά που προτιμά το καταναλωτικό κοινό της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης.

Παρουσιάζει και μεγάλο επιστημονικό ενδιαφέρον για μελέτη, λόγω του ότι εμφανίζει ισχνή καρπόδεση σε εγκλωβισμένους κλάδους, ενώ κατατάσσεται από τη διεθνή βιβλιογραφία σε γκρουπ επικονίασης αυτόστειρων ποικιλιών.

Ποικιλία Satin

Συνώνυμα: Sumele, 13 N 6-49 (πειραματική ονομασία).

Γενικά: Κόκκινη, τραγανή ποικιλία, μεσοπρώιμης εποχής ωρίμανσης, με μεγάλο προς μέτριο μέγεθος καρπού.

Καταγωγή και εξάπλωση: Είναι δημιουργία του Agricultural Research Station του Summerland του Καναδά και κατοχυρώθηκε το 1995 με δικαιοπάροχο το IPS. Στην αμερικανική ήπειρο κυκλοφορεί με την ονομασία Sumele. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών Lapins x [2 N 39-05 (Van x Stella)]. Το Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. την εγκατέστησε στις συλλογές του αξιολόγησης το 2007, εμβολιασμένη σε υποκείμενο Gisela 6. Στη χώρα μας έχει εγκατασταθεί σε περιορισμένο αριθμό εκμεταλλεύσεων.

Δένδρο: Μετρίου έως μεγάλου μεγέθους, ημιρθόκλαδο. Οι αποδόσεις του είναι μέτριες (0,11 kg/cm² τομής κορμού).

Φύλλο: Ωοειδούς σχήματος, μέσου μεγέθους. Η φυλλόπτωση το Φθινόπωρο είναι πρώιμη, ξεκινά από το πρώτο και ολοκληρώνεται στο δεύτερο δεκαήμερο του Νοεμβρίου.

Καρποφόρα όργανα: Καρποφορεί σε μπουκέτα του Μαΐου (σπερ).

Άνθος: Τα άνθη φέρουν πέταλλα κυκλικά, έλοβα, μέσου μεγέθους. Η άνθιση είναι μέσης εποχής, ανθίζει μία εβδομάδα αργότερα από την B. Burlat.

Η ποικιλία είναι **αυτοασυμβίβαστη** και χρειάζεται σταυροεπικονίαση. Τα ποσοστά καρπόδεσης, από σχετικά πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν., είναι μέτρια και ανέρχονται στο 24,8% των ανθέων κατά μέσο όρο, στη συλλογή αξιολόγησης που εγκαταστάθηκε.

Καρπός: Καρδιόσχημος, χρώματος επιδερμίδας μαονιού, μεγάλου προς μέτριου μεγέθους (7,1 g). Η σάρκα του είναι τραγανή, κόκκινου χρώματος, με γλυκιά έως γλυκώξινη γεύση και πολύ καλή γευστικότητα. Η περιεκτικότητα σε χυμό είναι υψηλή και το χρώμα αυτού κόκκινο. Ο ποδίσκος του καρπού είναι βραχύς (3,5 cm) και δεν παρουσιάζει βράκτια

φύλλα. Ωριμάζει στα μέσα του Μαΐου, 11 ημέρες μετά από την B. Burlat. Η διεθνής βιβλιογραφία μας προσδιορίζει την ωρίμανση 14 με 24 ημέρες αργότερα από την B. Burlat.

Παρουσιάζει σχετική ανθεκτικότητα στο σχίσσιμο από παρατηρήσεις αγρού, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τα τεστ Christensen που υποβλήθηκε επί του εργαστηρίου (δείκτης Christensen: 10,0). Η διεθνής βιβλιογραφία επιβεβαιώνει επίσης την αντοχή της στο σχίσσιμο. Δεν παρουσιάζει ή εμφανίζει πολύ λίγους δίδυμους καρπούς κατά χρονιές.

Πυρήνας: Σχήματος ωσειδούς, μικρού μεγέθους (0,33 g).

Επικονιαστές: Δεν έχουν γίνει σχετικά πειράματα στο Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. Από παρατηρήσεις φαίνεται να επικονιάζεται από τις Sweetheart, Tieton, B. Burlat και τις περισσότερες ποικιλίες της σειράς Star. Στη βιβλιογραφία αναφέρονται ως καλοί επικονιαστές, οι ποικιλίες B. Burlat, B.S. Hardy Giant και Staccato. Η διεθνής βιβλιογραφία την κατατάσσει στο γκρουπ επικονίασης II, με S1S3 ομάδα αλληλόμορφων γονιδίων, που καθιστά τη Satin ασυμβίβαστη με τις ποικιλίες Samba, Black Star και Lala Star, ασχέτως αν συνανθίζουν ή όχι.

Συμπεράσματα: Η Satin εμφανίζει καρδιάσχημο καρπό, σχήμα το οποίο απολαμβάνει ιδιαίτερης προτίμησης στις αγορές, καθώς και πολύ καλή αντοχή στο σχίσσιμο. Τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά της είναι μέτρια και ωριμάζει σε μια περίοδο που ωριμάζουν πολύ καλές και εμπορικότερες ποικιλίες.

Ποικιλία Tieton

Συνώνυμα: PC 7144-6.

Γενικά: Κόκκινη, τραγανή ποικιλία, πρώιμης εποχής ωρίμανσης, με πολύ μεγάλο μέγεθος καρπού.

Καταγωγή και εξάπλωση: Είναι δημιουργία του Washington State University των Η.Π.Α. και κατοχυρώθηκε το 1997 με δικαιοπάροχο τη Star Fruits. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών Stella x B. Burlat. Το Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. την εγκατέστησε στις συλλογές του αξιολόγησης το 2008, εμβολιασμένη σε υποκείμενο Maxma 14. Δεν έχει εξαπλωθεί στη χώρα μας.

Δένδρο: Μεγάλου μεγέθους, ορθόκλαδο. Οι αποδόσεις του είναι μικρές (0,07 kg/cm² τομής κορμού) πάνω στο ζωηρό υποκείμενο Maxma 14. Η βιβλιογραφία αναφέρει ότι η παραγωγικότητά της βελτιώνεται αισθητά όταν εμβολιάζεται σε πιο νόνα υποκείμενα.

Φύλλο: Ωσειδούς σχήματος, μεγάλου μεγέθους. Η φυλλόπτωση το Φθινόπωρο είναι πρώιμη, ξεκινά από το δεύτερο δεκαήμερο και αποπερατώνεται στο τρίτο δεκαήμερο του Νοεμβρίου.

Καρποφόρα όργανα: Καρποφορεί σε μπουκέτα του Μαΐου (σπερ).

Άνθος: Τα άνθη είναι μεγάλα, φέρουν πέταλλα πεπλατυσμένα καρδιάσχημα, μεγάλου μεγέθους. Η άνθηση είναι μέσης εποχής, ανθίζει έξι ημέρες αργότερα από την B. Burlat.

Η ποικιλία είναι **αυτοασυμβίβαστη** και χρειάζεται σταυροεπικονίαση. Τα ποσοστά καρπόδεσης, από σχετικά πειράματα του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν., είναι μέτρια προς χαμηλά και ανέρχονται στο 22,9% των ανθέων κατά μέσο όρο, στη συλλογή αξιολόγησης που εγκαταστάθηκε.

Καρπός: Νεφροειδής, χρώματος επιδερμίδας μαονιού, πολύ μεγάλου μεγέθους (8,2 g). Η σάρκα του είναι πολύ τραγανή, ροζ χρώματος, με γλυκιά γεύση και πολύ καλή γευστικότητα. Η περιεκτικότητα σε χυμό είναι ενδιάμεση προς

υψηλή και το χρώμα αυτού ροζ. Ο ποδίσκος του καρπού είναι βραχύς (3,4 cm) και δεν εμφανίζει ή εμφανίζει πολύ λίγα βράκτια φύλλα. Ωριμάζει σε μια ενδιαφέρουσα περίοδο, την πρώτη εβδομάδα του Μαΐου, δύο ως τρεις ημέρες μετά από την B. Burlat, αλλά εμφανίζει ανομοιομορφία ωρίμανσης (απαιτεί πολλά “χέρια” συγκομιδής). Η διεθνής βιβλιογραφία μας προσδιορίζει την ωρίμανση 7 με 14 ημέρες αργότερα από την B. Burlat.

Παρουσιάζει ευαισθησία στο σχίσσιμο από παρατηρήσεις αγρού, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τα τεστ Christensen που υποβλήθηκε επί του εργαστηρίου (δείκτης Christensen: 96,8). Η διεθνής βιβλιογραφία την προσδιορίζει από μέτρια ευαίσθητη έως πολύ ευαίσθητη στο σχίσσιμο. Παρουσιάζει λίγους δίδυμους καρπούς κατά χρονιές.

Πυρήνας: Σχήματος ωσειδούς, πολύ μεγάλου μεγέθους (0,69 g).

Επικονιαστές: Δεν έχουν γίνει σχετικά πειράματα στο Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. Από παρατηρήσεις φαίνεται να επικονιάζεται από τις Satin, Canadian Red και τις περισσότερες ποικιλίες της σειράς Star. Στη βιβλιογραφία αναφέρονται ως καλοί επικονιαστές, οι ποικιλίες Van, Lapins και Sweetheart. Η διεθνής βιβλιογραφία αναφέρει δύο πιθανές κατατάξεις ως προς την ομάδα επικονίασης, δηλαδή ότι ανήκει στο VII γκρουπ, με S3S5 ομάδα αλληλόμορφων γονιδίων ή ότι ανήκει στο XVI γκρουπ, με S3S9 ομάδα αλληλόμορφων γονιδίων. Το Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. ασπάζεται τη δεύτερη εκδοχή (XVI – S3S9) που προέρχεται από αμερικάνικες πηγές, όπως και η καταγωγή της ποικιλίας, ομάδα στην οποία ανήκει και η B. Burlat.

Συμπεράσματα: Η ποικιλία Tieton (προφορά: Τάϊετον) εμφανίζει πολύ καλά χαρακτηριστικά καρπού, σε μια πολύ ενδιαφέρουσα εμπορική περίοδο, γεγονός που την έχει καταστήσει μια δημοφιλή ποικιλία στην αμερικανική ήπειρο. Στις συλλογές του Τ.Φ.Ο.Δ.Ν. όμως έδειξε χτυπητές αδυναμίες όσον αφορά την παραγωγικότητα (σε ζωνρά υποκείμενα τουλάχιστον) και την αντοχή της στο σχίσσιμο. ■

ENO 7507 AC[®]

Φύλλο θερμοκηπίων 8-στρώσεων

Άριστη διαχείριση της υγρασίας

Ακόμα περισσότερο φως

Πολύ θερμικό

Πολύ δυνατό στις αντίξοες καιρικές συνθήκες

Με τη μεγαλύτερη διάρκεια ζωής

Η 8^η στρώση,
βασισμένη στη
νανοτεχνολογία,
εξασφαλίζει
μακρόχρονη
αντισταγονική
δράση,
χωρίς ομίχλη

The logo consists of the number '7' followed by 'L+1' in a stylized, outlined font. The '7' is larger and more prominent. The background behind the logo is a large, curved graphic element with a gradient from orange to yellow to white.The logo features a stylized white shape on the left, resembling a partial circle or a drop, followed by a grid of small white squares that form a larger, abstract shape.

**ΠΛΑΣΤΙΚΑ
ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.**

www.plastikakritis.com - www.seven-layer.com